

عظیمه عسکری¹ / دکتر احمد ترکمان²

¹ دانشجوی کارشناس ارشد دانشگاه علوم و تحقیقات بوشهر

آدرس پست الکترونیک: Askari.a22@gmail.com

² عضو هیات علمی دانشگاه علوم و تحقیقات فارس

چکیده:

سیمای شهری و جلوگاه بصری شهرهای ما نماهای ساختمانها هستند که چون لایه ای اجسام و مصالح سرسخت ساختمانی را پوشش می دهند . درواقع این لایه حد واسط مابین داخل و خارج خانه ها، ساختمانها و... از ابتدایی ترین مراحل پیدایش معماری در زندگی بشر دارای سیر تحولی قابل تامل بوده که بسیاری آنرا منوط به شرایط ویژه ای می دانند.. این لایه علاوه بر وظایف نخستین خود مانند نقش حفاظتی، تعیین محدودهای مالکیت رفته رفته وظیفه ابراز هویت، زیبا سازی محیط شهری و همین طور کارکردهای فرهنگی بسیاری را نیز به عهده گرفته است ولی در بین این لایه ها فضای مهمی که متاسفانه کمتر مورد تاکید قرار گرفته است. نمای پنجم یا بام است. گویا ما فراموش کردیم که در مقیاس شهری ساختمانها علاوه بر نمای جانبی نمای پنجمی را نیز دارند که بام ساختمان را شامل می شود و برعکس نماهای جانبی ساختمانهای شهر که بسیار متنوع بوده نمای پنجم از کوچکترین تنوع برخوردار است و اکثرا خاکستری و متروک هستند. در بررسی تیپولوژیک بامهای شهر یک تیپ اصلی قابل شناسایی است. این تیپ اصلی از یک سطح صاف آسفالته تشکیل شده که یک خرپشته از میان آن سر بر آورده است. در این مقاله سعی شده هر چند کوتاه این فضای مهم فراموش شده را مورد بررسی قرار دهد.

کلید واژه ها: نمای پنجم، لایه ، چشم انداز شهری، فضای خلق شده، رابطه پنجهان